

REKENHOF

Berekening en inning van de bedrijfsvoorheffing

*Verslag van het Rekenhof
aan de Kamer van volksvertegenwoordigers*

Brussel, augustus 2005

REKENHOF

Berekening en inning van de bedrijfsvoorheffing

*Verslag van het Rekenhof aan de Kamer
van Volksvertegenwoordigers*

*Verslag goedgekeurd in de algemene vergadering
van het Rekenhof van 20 juli 2005*

Samenvatting

Het Rekenhof heeft onderzocht hoe de FOD Financiën de inning van de bedrijfsvoorheffing organiseert.

Het stelsel van de bedrijfsvoorheffing zorgt ervoor dat een groot deel van de personenbelasting, die de belangrijkste bron vormt van de inkomsten van de Staat, vroegtijdig kan worden geïnd. De bedrijfsvoorheffing wordt ingehouden 'bij de bron', d.w.z. op de beroepsinkomsten van de belastingplichtige, door de schuldenaar van die inkomsten (werkgever, vereffenaar, curator...). Later, bij de inkohiering van de personenbelasting, wordt de bedrijfsvoorheffing verrekend in de globale belasting die de belastingplichtige verschuldigd is.

Het Rekenhof heeft vastgesteld dat de administratie zich beperkt tot het louter opvolgen van de aangiften en de betalingen. Het is van oordeel dat de daarbij gebruikte werkmethoden voldoende doeltreffend zijn voor de inning van de bedrijfsvoorheffing als dusdanig. Niettemin werd vastgesteld dat de juistheid van de door de werkgevers aangegeven bedragen onvoldoende gecontroleerd wordt.

Omdat de bedrijfsvoorheffing de kenmerken vertoont van een voorschot, is het onder meer met het oog op een gelijke behandeling van de belastingplichtigen belangrijk dat de regels voor de berekening ervan worden nageleefd. Enerzijds leidt de inhouding van een te geringe bedrijfsvoorheffing er voor de belastingplichtige toe dat de betaling van een gedeelte van zijn belasting met meer dan een jaar wordt vertraagd. Anderzijds kan een werkgever opzettelijk de aangifte en de betaling van de voorheffing uitstellen om zijn kasvoorraad te vrijwaren.

Het Rekenhof beveelt aan een knipperlichtensysteem in te stellen waarbij periodiek een lijst van schuldenaars van bedrijfsvoorheffing zou worden gegenereerd waarvoor het wenselijk is te controleren of de bedragen in de aangiften juist zijn.

Het principe van een inhouding bij de bron vereist bovendien dat het bedrag van de ingehouden voorheffing dat van de uiteindelijk verschuldigde belasting zoveel mogelijk benadert. Bijkomende stortingen aan (of terugbetalingen door) de Schatkist van grote sommen zouden in dat geval normaliter kunnen worden vermeden. Hoewel de gegevens over de aftrek en verminderingen, waarop de belastingplichtige recht zal hebben bij de vaststelling van de uiteindelijk verschuldigde belasting, ontbreken bij de berekening van de voorheffing, zou die berekening dusdanig moeten worden geconcipeerd dat het totaal van de stortingen van bedrijfsvoorheffing min of meer overeenstemt met het totaal van de ingekohierde belastingen.

Het Rekenhof heeft vastgesteld dat de bedrijfsvoorheffing voor bepaalde categorieën van belastingplichtigen globale onevenwichten vertoont. Zo blijkt de bedrijfsvoorheffing voor de werknemers vrijwel systematisch hoger te zijn dan de uiteindelijk verschuldigde belasting. Omgekeerd is de bedrijfsvoorheffing ontoereikend voor gezinnen met inkomsten uit twee rustpensioenen of uit een bezoldiging en een pensioen; dit leidt ertoe dat bij de inkohiering belangrijke bijkomende sommen moeten worden gevorderd.

Tenslotte stelt het Rekenhof voor dat de administratie de indiening van de aangiften via het internet en de geautomatiseerde verwerking ervan met het oog op de opsporing van anomalieën meer zou aanmoedigen. De tijdswinst die deze werkwijze oplevert omdat de aangiften niet langer manueel moeten worden ingevoerd, zou kunnen worden benut voor een betere opvolging van de betalingen en een betere controle van de aangegeven bedragen van de bedrijfsvoorheffing.